

Dosarul nr. 2ra-823/2021

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud. E. Palanciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nina Sandacci, succesoarea reclamantului Iurie Prodanov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Prodanov Iurie (succesor în drepturi și obligații Sandacci Nina) împotriva lui Țurcanu Vitalie, intervenienți accesorii compania „Teletrade DJ” și „FX-Consult”, cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 25 martie 2013, Prodanov Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Țurcanu Vitalie, intervenienți accesorii compania „Teletrade DJ” și „FX-Consult”, cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, reclamantul a deschis un cont pe internet la compania „Teletrade DJ”, cu nr. 494515. Pe contul dat a transferat suma de 50 000 dolari SUA. În vederea gestionării acestor bani, la 21 noiembrie 2012 a încheiat cu Țurcanu Vitalie un contract de încredințare a gestionării contului investițional. Până la încheierea contractului, Țurcanu Vitalie i-a arătat diploma de absolvire a Academiei de Studii Economice din Moldova, conform căruia ultimul a absolvit facultatea de management investițional și i-a arătat profiturile mari obținute pe un alt cont, bani pe care îi gestiona și la care avea acces.

A menționat că, obiectul contractului încheiat era format din transmiterea în gestiunea lui Țurcanu Vitalie a contului său investițional cu numărul 494515, deschis la compania „Teletrade DJ”, pe care erau 50 000 de dolari SUA, în scopul efectuării operațiunilor pe piața financiară internațională (Forex), cu sursele financiare de pe acest cont. Termenul contractului era de 6 luni din momentul încheierii lui.

Conform contractului, reclamantul și-a asumat obligația să-i transmită pârâtului contul investițional cu numărul 494515, informându-l despre datele de

acces la acest cont. La fel, și-a asumat obligația de a nu se implica în activitate lui Țurcanu Vitalie și să nu folosească banii de pe cont pe perioada contractului, să nu ridice banii de pe cont și să nu introducă alte sume bănești pe contul lui.

Conform pct. 2.2. și pct. 2.3. al contractului, suma riscului de care Țurcanu Vitalie nu poartă răspundere este de 20% din suma inițială a surselor bănești de pe cont, deci suma minimă care trebuia să fie pe cont era de 40 000 de dolari SUA. Această exonerare de răspundere în mărime de 20% este valabilă numai dacă Țurcanu Vitalie, nu va încălca nici o prevedere contractuală și va acționa cu diligența unui bun profesionist.

Conform pct. 4.7 și pct. 4.7.1 al contractului, Țurcanu Vitalie urma să activeze utilizând funcția de limitare a creșterii pierderilor. Astfel, funcția dată urma să protejeze contul de pierderi mai mari de 20% din suma inițială a depozitului.

A indicat reclamantul că, avea dreptul să verifice situația surselor bănești de pe cont. În cazul în care suma de bani de pe cont atingea minimul de 40 000 de dolari SUA, reclamantul avea dreptul să rezilieze contractul, iar Țurcanu Vitalie era obligat să nu întreprindă nici o acțiune până nu va informa reclamantul despre pierderile produse.

A susținut reclamantul că, verificând starea contului și observând o valoare ce depășește cu mult pierderile admisibile, la 19 decembrie 2012 a reziliat contractul cu Țurcanu Vitalie. La acea dată, starea contului constituia valoarea de 9 914, 40 de dolari SUA, ceea ce reprezintă nici măcar 20% din suma inițială aflată pe cont. Astfel, prin acțiunile sale, încălcând obligațiile contractuale, pârâtul i-a cauzat un prejudiciu material în mărime de 40 085,60 de dolari SUA.

Conform clauzelor contractuale, toate litigiile apărute urmează a fi soluționate pe cale amiabilă, însă din considerentul că pârâtul a refuzat să dea careva explicații sau să semneze careva acte, la apeluri telefonice nu răspundea, reclamantul a expediat o pretenție prin poștă care nu a fost recepționată de pârât.

A afirmat reclamantul că, după ce a depistat pierderile în cont, sănătatea i s-a înrăutățit brusc, a devenit stresat, fiind diabetic și suferă fizic, moral, cât și psihic, nu poate dormi noaptea și nu-l ajută nici un tratament. Ca urmare, susține că i-a fost cauzat și un prejudiciu moral, pe care îl estimează la suma de 50 000 de lei.

A solicitat Prodanov Iurie încasarea de la Țurcanu Vitalie a sumei de 40 085, 60 de dolari SUA cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material și a sumei de 50 000 de lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 27 decembrie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 23 ianuarie 2017, Prodanov Iurie a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 27 decembrie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Prodanov Iurie (succesor în drepturi și obligații Sandacci Nina), și s-a menținut hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 27 decembrie 2016.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că, speței îi sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția Legii nr. 1107-XV din 06 iunie 2002, în vigoare până la 01 martie 2019.

Conform art. 666 alin. (1) din Codul civil (în redacția legii până la 01 martie 2019), contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane, prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

În conformitate cu art. 667 alin. (1) din Codul civil (în redacția legii până la 01 martie 2019), părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.

Potrivit art. 512 alin. (1) din Codul civil (în redacția legii până la 01 martie 2019), în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 572 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția legii până la 01 martie 2019), temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Iar, conform art. 514 din Codul civil (în redacția legii până la 01 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

De asemenea, potrivit art. 8 alin. (2) lit. f) din Codul civil (în redacția legii până la 01 martie 2019), drepturile și obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Potrivit art. 11 lit. g) din Codul civil (în redacția legii până la 01.03.2019), apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciilor.

Iar potrivit art. 14 alin. (1), (2) din Codul civil (în redacția legii până la 01 martie 2019), persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Din probatoriul administrat instanța de apel a constatat că, la 21 noiembrie 2012 între Prodanov Iurie și Țurcanu Vitalie a fost încheiat contract privind gestionarea contului de investiții. (f.d.10-11 vol. I)

Obiectul contractului îl constituia transmiterea în gestiunea lui Țurcanu Vitalie a contului investițional al lui Prodanov Iurie, cu numărul 494515, deschis la compania „Teletrade DJ”, pe care se afla suma de 50 000 de dolari SUA, în scopul efectuării operațiunilor pe piața financiară internațională (Forex), cu sursele financiare de pe acest cont. Termenul contractului era de 6 luni din momentul încheierii lui.

Potrivit clauzelor contractuale, Prodanov Iurie și-a asumat obligația să-i transmită lui Țurcanu Vitalie gestiunea contului investițional cu numărul 494515, informându-l despre datele de acces la cont. De asemenea, și-a asumat și obligația de a nu se implica în activitatea lui Țurcanu Vitalie, să nu folosească banii de pe

cont pe perioada contractului, să nu ridice banii de pe cont și să nu introducă alte sume bănești pe cont.

Conform pct. 2.2. al contractului, suma riscului de care Țurcanu Vitalie nu poartă răspundere este de 20% din suma inițială a surselor bănești de pe cont. Deci, suma minimă care trebuia să fie pe cont este de 40 000 de dolari SUA. Pierderea sumei ce excedează riscul atrage răspunderea materială în mărimea prejudiciului cauzat.

Descifrările anexate la materialele cauzei confirmă faptul că în contul investițional cu numărul 494515, înregistrat în cadrul Companiei de brokeri „Teletrade DJ”, au fost efectuate mai multe operațiuni, care au dus la diminuarea sumei din cont cu 40 120,36 de dolari SUA. (f.d.17-18 vol. I)

Instanța de apel a reținut că, fiind audiat în instanța de fond, martorul Ignat Alexandru a declarat că pârâtul nu putea extrage banii din cont. Iar investitorul are acces la cont și poate, la dorință, să modifice parola și chiar să efectueze personal tranzacții.

Coroborând prevederile enunțate la materialului probator administrat în speță, instanța de apel a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe precum că nu poate fi stabilit cu certitudine cine a efectuat operațiunile în contul investițional și, respectiv, din vina cui a fost diminuată suma din cont. Or, având în vedere că reclamantul avea posibilitatea de a gestiona contul și a efectua personal tranzacții cu suma din cont, descifrarea prezentată nu poate fi considerată o probă concludentă, ce ar demonstra culpa pârâtului în pierderea mijloacelor financiare.

La 01 martie 2021, Nina Sandacci succesoarea reclamantului Iurie Prodanov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată deoarece între Prodanov Iurie și Țurcanu Vitalie a fost încheiat contractul din 21 noiembrie 2012 privind încredințarea gestionării contului investițional.

Din sensul și conținutul contractului, instanțele ierarhic inferioare urmau să aplice la examinarea cauzei prevederile legale ce se referă la contractul de mandat, stabilite la art. 1030-1052 Cod civil (în redacția legii în vigoare la data semnării contractului – 21 decembrie 2012).

A notat că, relevante speței erau următoarele articole din Codul civil care nu au fost aplicate de instanța de fond cât și de către instanța de apel și anume prevederile art. 1035 din Codul Civil, care prevedea că: „Mandatarul este obligat să acționeze în interesul mandantului cu prudență și diligență și să evite apariția conflictelor între interesele sale personale și interesele mandantului”, art. 1040 alin. (1) din Codul Civil, care prevedea că: „Mandatarul este obligat să îndeplinească indicațiile mandantului” (obligația stipulată în contract de a limita pierderile la maximum 20% ceea ce constituia 10000 de dolari SUA); art. 1047 alin.(1) din Codul Civil, care prevedea că: „Mandantul este obligat să repare și prejudiciul produs fără vina sa pe care mandatarul l-a suferit în executarea

mandatului dacă prejudiciul este rezultatul unui pericol legat de obligația contractuală ori s-a produs în urma executării unei indicații a mandantului”.

A menționat că, nici instanța de apel și nici instanța de fond nu au aplicat aceste prevederi legale, precum că nu s-au ghidat nici de prevederile contractului din 21 noiembrie 2012.

A mai relatate că, nici instanța de fond și nici instanța de apel nu au aplicat prevederile art. 25 alin. (1) din Codul de executare (în redacția legii din luna februarie 2016) care prevedea: „La solicitarea persoanei interesate, executorul judecătoresc poate constata orice fapt și stare de fapt, inclusiv în vederea executării încheierii de asigurare a probelor. Constatarea se face printr-un act care are forță probantă. Faptele constatate prin actul întocmit de executorul judecătoresc pot fi utilizate ca probe în procesul de judecată. Ele nu necesită a fi probate suplimentar, fiind valabile pînă la proba contrară.

A mai reiterat că, în susținerea obiecțiilor sale Țurcanu Vitalie nu a prezentat probe care ar confirma că, IP adresa de pe care s-au înregistrat tranzacțiile nu i-ar fi aparținut acestuia, nu a înaintat în sensul art. 227 din Codul de procedură civilă, cereri de declarare a probelor ca fiind false (probele prezentate și enumerate în pct. 12 din cererea de recurs), precum și nu a oferit careva explicații care ar fi putut, într-o manieră logică, să combată circumstanțele ce rezultă din probele prezentate de Prodanov Iurie, precum și explicația de ce Țurcanu Vitalie se eschiva de a ieși la contact cu Prodanov Iurie, care insista că i-a cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

A invocat că, Țurcanu Vitalie a recepționat de la Curtea de Apel Chișinău un email la adresa inta24@rambler.ru (vol. II f.d. 114), însă a răspuns de pe emailul restait828@gmail.com (vol. II f.d. 117-119). Prin aceasta se confirmă că Țurcanu Vitalie gestionează contul menționat anterior, precum și deține mai multe conturi de email. Astfel, Țurcanu Vitalie cunoaște cum să lucreze cu poștele electronice, și, respectiv, cunoaște de funcția de ștergere a mesajelor. Prin urmare, constatarea faptului că pe contul inta24@rambler.ru nu se regăsea nici un mesaj de la Prodanov Iurie, nu poate combate faptul că ele au fost expediate, iar cereri de declarare a probelor ca fiind false nu au fost înaintate.

A notat că, toate circumstanțe incovate demonstrează fără dubii că atât instanța de apel, cât și instanța de fond au apreciat arbitrar probele, fapt ce confirmă că aceste circumstanțe se încadrează în temeiul declarării recursului prevăzut la art. art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 25 noiembrie 2020, și a expediat copia deciziei participanților la proces la 11 ianuarie 2021 (f.d.147), însă la materialele dosarului lipsesc date de recepționare a deciziei recurate.

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 01 martie 2021 se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 14 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat intimatului Țurcan Vitalie, copia recursului și la înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Prin referința depusă la 03 iunie 2021, Țurcanu Vitalie a solicitat ca recursul declarat de Nina Sandacci, succesoarea reclamantului Iurie Prodanov să fie declarat inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 din Codul de procedură civilă și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Nina Sandacci, succesoarea reclamantului Iurie Prodanov.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, art.431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,-

d i s p u n e :

Recursul declarat de Nina Sandacci, succesoarea reclamantului Iurie Prodanov împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru